

Visie op Nederland in 2025

FNV-inzet voor de verkiezingen in 2010

Nederland moet volgens het kabinet stevig bezuinigen. De verkiezingen op 9 juni staan grotendeels in dat teken. FNV erkent de noodzaak dat de overheidsfinanciën op orde moeten worden gebracht. Maar dat mag niet kortzichtig gebeuren. Wij willen alleen aanpassingen vanuit een toekomstvisie op een samenleving gebaseerd op gelijkwaardigheid, solidariteit, vrijheid, rechtvaardigheid en duurzaamheid. Zodat ook de jeugd van nu een leefbare toekomst tegemoet kan zien, zonder armoede, werkloosheid en een op hol geslagen klimaat. En met betaalbare huisvesting, ook voor starters.

Hier een overzicht van de kernpunten voor zo'n beleid. Alleen onder deze voorwaarden zou een nieuw kabinet de crisis verantwoord te lijf kunnen gaan. Welke partijen hier het best bij passen, kun je binnenkort nagaan op de FNV-site, waar de standpunten uit de verkiezingsprogramma's per thema worden vergeleken.

Werkgelegenheid en arbeidsdeelname

- volledige en volwaardige werkgelegenheid
- regie bij werkgevers en werknemers
- fatsoenlijk en volwaardig werk, ook voor flexwerkers en zzp'ers
- overheid zorgt voor balans tussen arbeid en zorg; goede regelingen voor kinderopvang

Inkomen

- positie lagere en middeninkomens op arbeidsmarkt niet schaden
- koopkrachtgevolgen op korte en middellange termijn aanvaardbaar houden
- geen groot verschil tussen gangbare en toplonen
- nieuw toptarief in belasting
- goed armoedebeleid
- beperking hypotheekrenteaf trek
- sterkste schouders dragen de zwaarste lasten
- koppeling lonen aan uitkeringen
- verantwoorde loonontwikkeling; overheid zorgt voor evenwicht tussen belangen van werkgevers en werknemers

Kwaliteit van de publieke sector

- overheid garandeert kwaliteit en toegankelijkheid van collectieve voorzieningen
- voldoende gekwalificeerd personeel
- bezuinigen zonder schade in zorg is moeilijk gezien eerdere rondes in jaren 80 en 90
- goed onderwijs is cruciaal; breed investeren in onderwijs van jong naar (veel) ouder
- kostenbesparingen op bureaucratie en managementlagen
- maatwerk voor marktwerking (is middel, geen doel)
- betaalbaar wonen voor starters en lagere inkomens (zowel huren als kopen)
- systeem van brede scholen
- overheid stimuleert krachtig duurzaamheid

De plaats van Nederland in de wereld

- regulering van de financiële sector
- bonuscultuur aanpakken
- de vervuiler betaalt (mee aan de crisis)
- internationale coördinatie is vereist; Nederland moet voortouw nemen
- einde aan Nederland, belastingparadijs: vermijding van regels en belastingen door multinationals aanpakken (vennootschapsbelasting)
- vakbeweging versterkt internationale samenwerking
- aandacht voor mvo en *good governance*, maar ook *decent work*

FNV over overheidsfinanciën

- eerst de principes vaststellen, een visie op de toekomst
- daarna kijken wat daarvoor nodig
- via investeringen, ombuigingen, herverdeling en hier en daar lastenverzwaring zorgen dat Nederland in 2025 goed leefbaar en werkbaar is, welvaartsvast en toekomstbestendig

- 29 miljard per jaar bezuinigen is veel te veel; te snel bezuinigen is bovendien slecht voor het herstel

Zeven voorwaarden voor nieuwe maatregelen

1. toetsing op werkgelegenheidseffecten: *decent work* en perspectief voor de hele beroepsbevolking
2. evenwicht in effecten voor huishoudens en bedrijven
3. rechtvaardige verdeling van inkomens en vermogens
4. evenwicht in verdeling van lasten en lusten over generaties
5. veroorzakers van crisis betalen belangrijk deel van de rekening
6. maatregelen leiden tot sociale cohesie, *decent work* en emancipatie (arbeid en zorg)
7. toekomstperspectief voor de Nederlandse economie (concurrentiekracht, duurzaamheid in huishouden en bedrijf), en bijdrage aan oplossing van wereldwijde problemen als armoede, water- en voedseltekort

Concrete maatregelen

Op zes terreinen stelt de FNV concrete maatregelen voor, op basis van bovenstaande visie.

Decent Work: volledige en volwaardige werkgelegenheid

- gelijk loon voor gelijk werk, ook voor flexwerkers en zzp'ers
- aanscherpen van de Flexwet om de flexibele schil van bedrijven terug te brengen tot een minimum (piek en ziek)
- garanties tegen te lage tarieven voor zzp'ers
- jongeren vanaf 18 jaar minimumloon, daaronder reële loonschalen
- tegengaan van opknippen van banen in kleine baantjes zonder sociale zekerheid
- gezond en veilig werk via strengere regels in arbowet en betere controle door Arbeidsinspectie

Voorkomen werkloosheid: sociale zekerheid bij de tijd

- regie bij de sociale partners in de sectoren
- werkloosheid voorkomen via bemiddeling van werk naar werk en scholing en bemiddeling
- brede investeringsagenda, ook voor combinatie van arbeid en zorg
- geen beperking van hoogte en duur van uitkeringen; sociale zekerheid wordt vanzelf goedkoper door betere preventie en re-integratie
- extra bescherming voor 60-plussers die werkloos zijn en geen WW meer krijgen, tegen verrekening van inkomen van partner en vermogen
- nieuwe loondervingsregeling voor mantelzorg
- reparatie regelingen arbeidsongeschiktheid; WGA wordt loonaanvulling; '35-minners' krijgen verlenging van loondoorbetaling en ontslagverbod tot drie jaar
- Wajongers krijgen betere kans op werk door werkgevers die er onvoldoende in dienst hebben extra premie te laten betalen
- één pakket re-integratiemiddelen voor de moeilijkste groepen op de arbeidsmarkt
- loonkostensubsidie voor wie niet volledig productief is, eventueel permanent
- voor zzp'ers collectieve (volks)verzekering tegen arbeidsongeschiktheid, betere toegang tot pensioenen en bescherming tegen aantasten van bedrijfsvermogen bij tegenslagen zoals de crisis

Onderwijs en kinderopvang: kennis biedt kans

- investeren in de hele breedte van het onderwijs; extra aandacht voor verbetering van beroepsonderwijs; betere aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt
- meeneembare scholingsrechten over de grenzen van de sector heen
- flexwerkers en zzp'ers krijgen dezelfde rechten als werknemers met een vast contract
- iedereen een gelijk recht op studiefinanciering, ongeacht leeftijd
- fiscale stimulering van de Beroeps Begeleidende Leerweg (BBL)

- Erkenning Verworven Competenties (EVC) wordt basisrecht
- compleet en professioneel aanbod van kinderopvang binnen Brede Scholen
- financiering door samenvoegen van kinderbijslag, kindgebonden budget en kinderopvangtoeslag in inkomensafhankelijke regeling

Inkomensbeleid: eerlijk duurt het langst

- evenwichtige inkomensverdeling en evenwichtige verdeling van lasten over huishoudens en bedrijven en krachtige stimulans van vergroening
- belasting op financiële transacties en/of speciale heffing voor banken (betalen van de rekening van de crisis)
- beperken renteaftrek vreemd vermogen en verhoging vennootschapsbelasting (naar 27,5%)
- nieuw toptarief van 60% voor hoogste inkomens, vanaf € 250.000
- hoger belasten van topvermogens
- geen renteaftrek meer voor hypotheekschuld boven een miljoen; wel behoedzaam en geleidelijk invoeren
- verdere fiscalisering van de AOW
- invoeren negatieve inkomstenbelasting voor lagere inkomens
- doorwerkbonus vooral toepassen op lagere inkomens

Zorgstelsel: solidair voor kwaliteit

- basispakket van Zorgverzekeringswet en AWBZ blijft alle noodzakelijke zorg bevatten
- financiering meer solidair maken door beperken van de nominale premie en verhogen van inkomensafhankelijk deel
- iedereen kan eigen zorgpremie betalen; daarvoor vervalt de zorgtoeslag, waar nu 5 miljard in omgaat

Oudedagsvoorziening anno 2025: aan u de keus

- de AOW wordt flexibel, welvaartsvast en toekomstbestendig; wie wil kan doorwerken en wie niet wil of kan heeft de mogelijkheid te stoppen
- werknemers en zzp'ers kunnen met 65 jaar aanspraak maken op een volwaardig pensioen
- flexibel uittreden is mogelijk tussen 60 en 70 jaar, met een lager resp. hoger pensioen
- er komt een wettelijk recht op doorwerken; automatisch ontslag op een bepaalde leeftijd wordt afgeschaft
- aanvullende pensioenen zijn een zaak van de sociale partners in de pensioenfondsen; zij krijgen de mogelijkheid de maatregelen te nemen die nodig zijn voor de houdbaarheid van de pensioenen, tegen de achtergrond van de stijgende levensverwachting